

Kolektívna ochrana práv spotrebiteľov v EÚ

- lepšia ochrana spotrebiteľov pred hromadným poškodzovaním ich práv doma i v zahraničí
- záruky pred zneužívaním sporov uplatňovaním zásady „platí strana, ktorá prehrá spor“
- kolektívne kroky spotrebiteľských organizácií v mene spotrebiteľov

Európania by mali byť v budúcnosti lepšie chránení pred porušovaním predpisov EÚ zo strany veľkých spoločností ©AdobeStock_engel.ac

Parlament v utorok schválil nový právny predpis, ktorý skupinám spotrebiteľov v EÚ umožní spojiť sa a podniknúť kolektívne kroky na ochranu svojich práv.

Nové pravidlá zavedú vo všetkých členských štátoch harmonizovaný model žaloby v zastúpení, ktorý spotrebiteľom zaistí náležitú ochranu pred hromadným poškodzovaním ich práv a

obchodníkom zabezpečí primerané záruky pred zneužívaním sporov.

Každý členský štát musí na základe schválenej smernice zaviesť minimálne jeden účinný procesný mechanizmus, ktorý umožní oprávneným subjektom - napríklad spotrebiteľským organizáciám alebo verejným subjektom - podávať žaloby o vydanie príkazných (pozastavenie alebo zákaz) alebo nápravných opatrení (kompenzácia). Nová právna úprava by mala zamedziť nezákonným praktikám a uľahčiť spotrebiteľom prístup k spravodlivosti, a zlepšiť tak fungovanie vnútorného trhu.

Viac práv pre spotrebiteľov a záruky pre obchodníkov

Európsky model kolektívnej žaloby umožní zastupovanie skupín spotrebiteľov a podávanie žalôb iba oprávneným subjektom, napríklad spotrebiteľským organizáciám, nie však advokátskym kanceláriám.

Pri podávaní cezhraničných žalôb budú musieť oprávnené subjekty spĺňať rovnaké kritériá v celej EÚ. Okrem iného by mali preukázať určitý stupeň stability a verejnú aktivitu, ako aj to, že sú neziskovou organizáciou. V prípade domácich žalôb budú musieť spĺňať kritériá zadané v legislatíve daného členského štátu.

Smernica tiež prináša spoľahlivé záruky pred zneužívaním sporov, a to najmä zavedením zásady, podľa ktorej „platí strana, ktorá prehrá spor“. Trovy konania by tak mal aj za úspešného účastníka hradiť neúspešný účastník sporu.

V snahe predchádzať zneužívaniu žalôb v zastúpení by sa tiež nemali priznávať náhrady škody, ktoré majú sankčný charakter. Oprávnené subjekty by zároveň mali zaviesť postupy, ktoré zabránia konfliktu záujmov a vonkajšiemu vplyvu, a to najmä ak sú financované treťou stranou.

Kolektívne žaloby bude možné iniciovať proti obchodníkom, ktorí sú podozriví z porušenia práva EÚ v rôznych oblastiach, ako sú ochrana údajov, cestovanie a cestovný ruch, finančné služby, energetika a telekomunikácie.

Smernica sa bude vzťahovať aj na prípady protiprávneho konania, ktoré sa skončilo pred podaním alebo uzavretím žaloby v zastúpení. Toto opatrenie by malo zabrániť budúcemu opakovaniu praxe, pri ktorej dochádza k porušovaniu právnych predpisov.

Vyhlásenie spravodajcu

„Táto nová smernica prináša rovnováhu medzi väčšou ochranou spotrebiteľov a potrebnou právnou istotou pre podniky. V čase, keď Európa prechádza ťažkou skúškou, Európska únia dokázala, že vie priniesť výsledky a prispôbiť sa novej realite, lepšie chrániť svojich občanov a ponúknuť im nové konkrétne práva ako odpoveď na globalizáciu a jej excesy,“ vyhlásil spravodajca [Geoffroy Didier \(EPP, FR\)](#).

Ďalší postup

Parlamentom schválená smernica vstúpi do platnosti 20 dní po jej uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie. Členské štáty budú mať následne 24 mesiacov na jej transpozíciu do svojho vnútroštátneho práva a ďalších šesť mesiacov, aby ju začali uplatňovať v praxi. Nové pravidlá sa budú vzťahovať na žaloby v zastúpení podané odo dňa, keď smernica nadobudne účinnosť.

Súvislosti

Vyjednávači Európskeho parlamentu a ministri členských štátov EÚ sa v júni 2020 [dohodli na konečnom znení](#) smernice o žalobách v zastúpení, ktorú [v apríli 2018 predložila Európska komisia](#). Nová legislatíva je ako súčasť takzvanej [Novej dohody pre spotrebiteľov](#) reakciou na nedávnu sériu škandálov súvisiacich s porušovaním práv spotrebiteľov nadnárodnými spoločnosťami. V niektorých členských štátoch už spotrebiteľia môžu podávať kolektívne žaloby, odteraz však budú mať túto možnosť vo všetkých krajinách EÚ.

Postup: Riadny legislatívny postup (spolurozhodovanie), dohoda na začiatku 2. čítania

Typ dokumentu: Smernica

Užitočné odkazy

[Priebeh prerokovania](#)

[Parlamentom schválená pozícia Rady v prvom čítaní \(06.11.2020\)](#)

[Lepšia ochrana európskych spotrebiteľov \(video\)](#)

[Tlačová správa po plenárnom hlasovaní \(26.3.2019\)](#)

[Audiovizuálny materiál](#)

Kontakty

Yasmina YAKIMOVA

Tlačová atašé

☎ (+32) 2 28 42626 (BXL)

☎ (+33) 3 881 73774 (STR)

📱 (+32) 470 88 10 60

✉ yasmina.yakimova@europarl.europa.eu

🐦 [@EP_Legal](https://twitter.com/EP_Legal)

Ján JAKUBOV

Tlačový atašé

☎ (+32) 2 28 34476 (BXL)

☎ (+33) 3 881 73840 (STR)

📱 (+32) 498 98 35 90

✉ jan.jakubov@europarl.europa.eu

Soňa MELLAK

Tlačová atašé

☎ (+421) 2 5942 9695

☎ (+33) 3 881 74880 (STR)

📱 (+421) 918 708 590

✉ sona.mellak@europarl.europa.eu

Ivana JANÍKOVÁ

Tlačová atašé

☎ +421 (0) 2 5942 9688

📱 +421 (0) 905 215 051

✉ ivana.janikova@europarl.europa.eu
